

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Petry Kamínkové ve věci

žalobce: **nezletilý D. B. D. L.**, narozený dne X
 státní příslušnost X,
 bytem X
 zast. matkou D. B. D. L.,
 zastoupené Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou
 sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
 sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 10. 11. 2021, č. j. MV-150937-4/SO-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se u Městského soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým ministr vnitra zamítl žalobcův rozklad proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 16. 8. 2021, č. j. MV-182830-5/VS-2020 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), jímž byla zamítnuta žádost o udělení státního občanství České republiky podaná dne 5. 10. 2020 v zastoupení zákonným zástupcem - otcem žalobce, se souhlasem žalobcovy matky (dále jen „*žádost*“). Důvodem zamítnutí žádosti bylo nesplnění podmínky vyplývající z ust. § 13 odst. 1 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o státním občanství*“), neboť žalovaný dospěl k závěru, že žalobce není dostatečně integrován do společnosti v České republice. Zohlednil přitom zásadu jednotného státního občanství v rodině s tím, že rodiče žalobce nemají státní občanství ČR.
2. V *prvním žalobním bodu* žalobce namítá nesprávné právní posouzení věci. Ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství podle žalobce neuvádí, že podmínka rodinné integrace do společnosti v České republice v případě nezletilého může probíhat pouze prostřednictvím jeho rodičů, kteří musí být rovněž občany České republiky. Žalobce má za to, že správní orgány vykládají toto zákonné ustanovení příliš extenzivním způsobem, pokud rodinnou integraci spatřují pouze v jednotě státního občanství rodiny. Žalobce uvádí, že on sám se narodil na území ČR, navštěvoval zde mateřskou školu, navštěvuje českou základní školu a absolvuje doučování z českého jazyka. Jeho matka má na území ČR povolen trvalý pobyt, otec dlouhodobý pobyt, oba žijí na území ČR dlouhodobě a žijí se podnikatelskou činností. Rodina má hlubší vazby k České republice než k X, který ani příliš nenavštěvují, a budoucí život má celá rodina spojený pouze s Českou republikou. Rodiče žalobce nemají státní občanství ČR, neboť je z okruhu možných žadatelů vylučuje neznalost českého jazyka, který je pro ně velmi obtížné se naučit s ohledem na jeho náročnost a odlišnost od jazyka x. Podle mínění žalobce však nelze usoudit, že by jak jeho rodiče, tak on samotný nebyli do české společnosti dostatečně integrováni. Žalobci dále není zřejmé, jakým způsobem by mohla být narušena rodinná vazba, pokud by mu bylo uděleno občanství ČR, když samotní jeho rodiče, kteří mají největší zájem na ochraně rodinných vazeb, podali v zákonném zastoupení žádost o české občanství.
3. V *druhém žalobním bodu* žalobce namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Ministr vnitra se dle žalobce v napadeném rozhodnutí z velké míry drží argumentace uvedené v prvostupňovém rozhodnutí. Žalobce namítá, že se žalovaný nevypořádal s rozkladovými námitkami, přičemž se mu jeví jako problematická pasáž napadeného rozhodnutí, v níž je uvedeno: „*Co se týče námítky zmocněné zástupkyně týkající se integrace rodičů nezletilého účastníka řízení do společnosti v České republice (např. jejich nedostatečná znalost českého jazyka), ministr vnitra uvádí, že nejsou účastníky předmětného řízení o žádosti o udělení státního občanství České republiky, a tudíž je bezpředmětné se k této námitce blíže vyjadřovat.*“ S ohledem na závěr o nenaplnění podmínek § 13 zákona o státním občanství má žalobce za to, že u nezletilých žadatelů je požadována jednota státního občanství rodiny, neboť je považována za projev integrace rodiny do české společnosti. V případě žalobce však jeho rodiče z důvodu jazykové bariéry nebudou moci o udělení občanství ČR požádat. To ovšem podle žalobce neznamená, že by nebyli dostatečně integrováni do české společnosti, a při rozhodování o žádosti by neměl být z těchto důvodů diskriminován ani žalobce.

4. Ve svém *vyjádření* žalovaný navrhl zamítnutí žaloby a vyjádřil se k jednotlivým žalobním námitkám:
5. Žalovaný uvádí, že v případě nezletilého nelze plně posoudit splnění podmínky rodinné, pracovní a sociální integrace do společnosti v ČR. Pracovní integraci vzhledem k věku nelze posuzovat. Sociální integraci nezletilého žalobce považuje žalovaný za nezavršenou či neúplnou pro jeho nízký věk, kdy nelze objektivně posoudit míru jeho zapojení do fungování společnosti a společenského života, přijetí českých kulturních tradic a další aspekty, jež sociální integraci určují. Na základě tvrzení žalobce, že v době podání žádosti navštěvoval 3. ročník české základní školy, byl žákem s výborným prospěchem, mluvil plynule česky, měl mimoškolní aktivity a byl ve věku, kdy vnímal okolní podněty mnohem intenzivněji než dospělá osoba, lze sice jeho sociální integraci hodnotit jako započatou a vzhledem k jeho věku pozitivně se rozvíjející, nikoli však jako završenou.
6. Podle žalovaného bylo v daném případě při posuzování žádosti rozhodující, že matka ani otec žalobce, kteří jsou státními příslušníky X, nežádali o udělení státního občanství společně se svým nezletilým synem. Správní orgány obou stupňů při posuzování žádosti zohlednily zásadu jednotného státního občanství rodičů a dětí jakožto rozhodující právní aspekt při hodnocení splnění rodinné integrace. Žalovaný zdůrazňuje, že žalobce je plně závislý na materiálním a citovém zázemí svých rodičů. Nelze tak seznat, že by byl do společnosti v ČR integrován z hlediska rodinného. Na podporu uvedeného žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013-29.
7. Žalovaný dodává, že Ministerstvo vnitra ve své rozhodovací praxi ve vztahu k jiným nezletilým účastníkům řízení podávajícím samostatně žádost o udělení státního občanství ČR obecně uplatňuje zásadu zachování jednotného státního občanství v rodině. Žalovaný je přesvědčen, že v případě žalobce byla plně respektována zásada legitimního očekávání zakotvená v § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, když otec žalobce podával žádost s vědomím, že se jedná o nezletilého účastníka řízení, v plné míře závislého na jeho péči. Podle žalovaného tedy nelze akceptovat námitku, že napadené rozhodnutí nevychází ze skutkového stavu věci a že ministr vnitra setrval na nesprávných a nezákonných závěrech Ministerstva vnitra.
8. Městský soud v Praze (dále též „*městský soud*“ či „*soud*“) rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce s takovým projednáním věci ve stanovené lhůtě nevyjádřil nesouhlas (výzva byla zástupkyni žalobce doručena dne 26. 1. 2022) a žalovaný s takovým projednáním věci výslovně souhlasil (§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“).
9. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta s. ř. s.) a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud posoudil věc následujícím způsobem:
10. Podle ust. § 13 odst. 1 zákona o státním občanství *státní občanství České republiky lze udělit, pokud je žadatel integrován do společnosti v České republice, zejména pokud jde o integraci z hlediska rodinného, pracovního, nebo sociálního, a splňuje ostatní podmínky stanovené v § 14.*

11. Městský soud se v první řadě zabýval otázkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, jež je předmětem druhého žalobního bodu a k níž je soud povinen přihlížet z úřední povinnosti.
12. Nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí může dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spočívat v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, přičemž nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost předchází případné nepřezkoumatelnosti pro nedostatek jeho důvodů, neboť důvody rozhodnutí lze zkoumat toliko u rozhodnutí srozumitelných (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 4. 2006, č. j. 31Ca 39/2005-70, č. 1282/2007 Sb. NSS). Rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů je potom takové, z jehož odůvodnění není seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti tvrzené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje toliko obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správními, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí (viz rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6A 48/92-23, publ. pod č. 27/1994 v SpP). K uvedenému však soud doplňuje, že zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 7 Afs 212/2006-76 ze dne 19. 2. 2008). Na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů nelze klást nepřiměřeně vysoké požadavky. Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se například správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění (viz například rozsudek NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, bod 28).
13. Žalobce spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí v tom, že se žalovaný odmítl zabývat rozkladovou námitkou týkající se míry integrace rodičů žalobce a důvodů, pro něž nejsou schopni nabýt české státní občanství. Se závěrem žalovaného, že je bezpředmětné zabývat se obsahem této námitky, se městský soud ztotožňuje. Žalovaný při zvažování, zda žalobci udělit české státní občanství, přihlédl k zásadě jednotnosti státního občanství v rodině a uzavřel, že s ohledem na jeho nízký věk a závislost na rodině je vhodné ponechat mu stávající občanský status. V tomto směru je přitom podle soudu zcela nerozhodné, z jakého důvodu nenabyli rodiče žalobce české státní občanství, význam má pouze to, že české občanství doposud nezískali (srov. bod 20 rozsudku NSS ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013-29). Soud tedy s žalobcem nemůže souhlasit, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné z důvodu nevypořádání se s touto, ale ani s jinou rozkladovou námitkou. Naopak soud konstatuje, že v napadeném rozhodnutí ministr popsal srozumitelně a dostatečně, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, podle kterých právních norem rozhodl a jakými úvahami se přitom řídil. Druhý žalobní bod je proto nedůvodný.
14. V prvním žalobním bodu žalobce namítá nesprávné právní posouzení věci a příliš extenzivní výklad ust. § 13 odst. 1 zákona o státním občanství, spatřuje-li žalovaný rodinnou integraci pouze v jednotě státního občanství rodiny.

15. K otázce zachování jednoty státního občanství rodiny jako jednoho z kritérií při rozhodování o udělení státního občanství se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 1. 2013, č. j. 8 As 31/2012-76, v němž konstatoval: „*Účelem obecně uznávané zásady jednotného státního občanství rodičů a dětí [srov. čl. 6 Evropské úmluvy o státním občanství, publ. pod č. 76/2004 Sb. m. s.; nebo § 3 písm. a), § 3a, § 4, § 6 odst. 2, § 9, § 11, odst. 1 písm. d), e) a f) zákona o státním občanství] je ochrana rodinných vazeb a zabezpečení jednotného státního občanství celé rodiny. Jakkoli nelze tuto zásadu absolutizovat a odhlížet od konkrétních skutečností posuzovaného případu, stěžovatel musel být při podání společné žádosti srozuměn s tím, že žádosti jeho dcer budou posuzovány v úzké návaznosti na jeho vlastní důvody a rovněž, že výsledek posouzení jeho žádosti bude bezprostředně spjat s výsledkem posouzení žádosti jeho dcer.*“
16. Jak vyplývá ze spisového materiálu, matka i otec žalobce jsou státními příslušníky X, nemají tedy státní občanství ČR a ani o ně nežádali, což vzal žalovaný v úvahu jako rozhodující aspekt při hodnocení míry rodinné integrace. Za stěžejní přitom žalovaný považoval skutečnost, že žalobce, jemuž bylo v době vydání napadeného rozhodnutí 9 let, je s ohledem na svůj nízký věk vázán na svou rodinu, a to materiálně i emocionálně, což žalobce nijak nerozporuje. Soud se ztotožňuje s žalovaným, že za takové situace bylo zachování jednoty státního občanství rodiny zcela na místě. V této souvislosti lze citovat z rozsudku NSS ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013-29, neboť text bodu 19 jeho odůvodnění považuje soud pro nyní projednávanou věc za přílehlavý: „*Zásada jednoty státního občanství rodiny nebyla v dané věci absolutizována, jak mylně namítá stěžovatelka, neboť žalovaný zohlednil skutkové okolnosti případu, které určitým způsobem i vyhodnotil. Za stěžejní žalovaný přitom považoval to – a Nejvyšší správní soud tento závěr akceptuje – že stěžovatelka je s ohledem na svůj nízký věk velmi vázána na svou rodinu, což ani samotná stěžovatelka ve své argumentaci nezpochybňuje. Pokud by skutková situace případu byla odlišná, tj. pokud by zde stěžovatelka žila sama a neměla by žádné významné kontakty na ostatní členy své rodiny, nebylo by uplatnění zásady jednoty státního občanství rodiny na místě. Odlišnému posouzení věci by nebránil ani nízký věk stěžovatelky, neboť takový postup by umožňovalo ustanovení § 9 zákona o státním občanství. Není proto vyloučeno, aby nezletilý získal sám české státní občanství; v takovém případě by se však muselo jednat o jiné skutkové okolnosti, než které byly zjištěny žalovaným v dané věci.*“
17. Soud dále upozorňuje, že zásada jednotného státního občanství rodiny není jediný aspekt, který vzal žalovaný v úvahu. Pro udělení státního občanství požaduje ust. § 13 odst. 1 zákona o státním občanství, aby byl žadatel plně integrován do české společnosti, a uvádí příkladný výčet oblastí integrace. Jak žalovaný správně uvedl, integraci z pracovního hlediska v případě žalobce nelze vzhledem k jeho věku posuzovat. Soud se dále zcela ztotožňuje s názorem žalovaného, že s ohledem na to, že žalobce navštěvuje českou základní školu, mluví česky a má mimoškolní aktivity, je možné jeho sociální integraci považovat za započatou a pozitivně se rozvíjející, avšak u devítiletého dítěte závislého na rodičích lze jen těžko hovořit o završené sociální integraci. Pokud jde o rovinu rodinné integrace, žalobce namítá, že tato nemusí probíhat výlučně prostřednictvím rodičů. S tím lze souhlasit, v případě dospělé osoby by bylo například vhodné zkoumat, zda žadatel v ČR navázal užší vztahy mimo svou původní rodinu, typicky zda uzavřel sňatek a založil rodinu vlastní, toto však u nezletilého žadatele pochopitelně není možné. Žalobce nepřináší konkrétní tvrzení o hlubších vztazích k osobám stojícím mimo jeho úzký rodinný kruh, lze tedy konstatovat, že jeho rodinná integrace se odehrává výhradně prostřednictvím jeho rodičů. Tito nemají české státní občanství a neovládají český jazyk,

přičemž nelze žalobci přisvědčit, že tato skutečnost nemá vliv na míru jejich integrace, naopak znalost jazyka je základním předpokladem pro plnou integraci do společnosti, proto je také podmínkou udělení státního občanství, což je nejvyšší status, jaký může cizinec získat, neboť jím je proces jeho integrace zcela dovršen. Uskutečňuje-li se tedy žalobcova rodinná integrace výhradně prostřednictvím jeho rodičů, kteří sami vzhledem k jazykové bariéře nemohou být plně integrováni do české společnosti, nelze ani v případě žalobce konstatovat plnohodnotnou rodinnou integraci do společnosti v České republice. V tomto kontextu lze opětovně citovat z rozsudku NSS ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013-29: *„Za takové situace, kdy stěžovatelka vzhledem ke svému nízkému věku reálně teprve začíná navazovat hlubší vztahy k osobám stojícím mimo její rodinu a kdy její nejbližší rodinní příbuzní nezískali české státní občanství, nelze než souhlasit se žalovaným, že udělením českého státního občanství stěžovatelce by byl narušen princip jednoty státního občanství rodiny. Byť stěžovatelka s tímto závěrem nesouhlasí, nepřináší nic, co by skutečně dokládalo, že by její vztah k osobám mimo její nejbližší rodinu byl hlubšího a dlouhodobějšího charakteru. Samotná skutečnost, že se narodila na území České republiky, že plyně hovoří česky nebo že zde navštěvuje základní školu, je v tomto směru nedostatečná, neboť navštěvování školy a schopnost plyně hovořit česky vyplývá z plnění povinné školní docházky a z toho, že vyučovacím jazykem na školách je v České republice český jazyk (srov. § 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů), který se stěžovatelka v důsledku plnění příslušných povinností podle školského zákona proto naučila.*

18. Městský soud dospěl k závěru, že žalovaný na základě konkrétních skutečností posuzovaného případu vyhodnotil otázku, zda je žalobce integrován do společnosti v České republice ve smyslu ust. § 13 odst. 1 zákona o státním občanství, správně. První žalobní bod tak soud neshledal důvodným.
19. S ohledem na shora uvedené soud shledal, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
20. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, jemuž však v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 5. října 2023

JUDr. Ludmila Sandnerová, v. r.
předsedkyně senátu